

Vergaderjaar 2012–2013

22 112

Nieuwe Commissievoorstellen en initiatieven van de lidstaten van de Europese Unie

Nr. 1656

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 28 juni 2013

Overeenkomstig de bestaande afspraken heb ik de eer u hierbij drie fiches aan te bieden die werd opgesteld door de werkgroep Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen (BNC).

Fiche: Mededeling effect van migratie op ontwikkeling optimaliseren
Fiche: Besluit verlening EU-garantie op EIB-financiering buiten de EU
(Kamerstuk 22 112, nr. 1657)

Fiche: Mededeling Europese strategie voor micro- en nano-elektronica
(Kamerstuk 22 112, nr. 1658)

De Minister van Buitenlandse Zaken,
F.C.G.M. Timmermans

Fiche: Mededeling effect van migratie op ontwikkeling optimaliseren.

1. Algemene gegevens

Titel voorstel

Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité van de Regio's. Het effect van migratie op ontwikkeling optimaliseren; de bijdrage van de EU aan de VN-dialoog op hoog niveau en de volgende stappen naar een ruimer verband tussen ontwikkeling en migratie.

Datum ontvangst Commissiedocument

21 mei 2013

Nr. Commissiedocument

COM(2013)292

Pre-lex

http://ec.europa.eu/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=nl&DosId=202659

Nr. impact assessment Commissie en Opinie Impact-assessment Board

Niet opgesteld

Behandelingstraject Raad

JBZ-Raad

Eerstverantwoordelijk Ministerie

Ministerie van Buitenlandse Zaken in samenwerking met het Ministerie van Veiligheid en Justitie

2. Essentie voorstel

De mededeling is een uitwerking van de «Agenda for Change» en sluit aan bij de Raadsconclusies betreffende de totaalaanpak van migratie en mobiliteit (TAMM). Over de mededeling betreffende TAMM is een BNC-fiche geschreven (Kamerstuk 22 112, nr. 1297).

De Mededeling heeft een tweeledig doel. Het beoogt:

- a) de grondslag te bieden voor een gemeenschappelijke positie van de EU en de Lidstaten bij de komende *United Nations High Level Dialogue on Migration and Development* (hierna: VN-dialoog) en
- b) voorstellen te doen hoe EU-beleid en uitvoering ten aanzien van migratie en mobiliteit kunnen bijdragen aan ontwikkeling.

In deze mededeling gaat de Commissie in op de waarde van migratie voor ontwikkeling en vice versa en stelt ze de boodschappen voor die de EU en de lidstaten in de VN-dialoog willen afgeven.

In de mededeling stelt de Commissie voor dat de EU en de Lidstaten het volgende uitdragen:

- migratie en mobiliteit kunnen belangrijke factoren zijn voor ontwikkeling;
- de agenda voor migratie en ontwikkeling moet worden verbreed; m.n. positieve en negatieve gevolgen van migratie binnen en tussen ontwikkelingslanden;
- er moet meer aandacht zijn voor migratie en klimaatverandering en migranten in crisissituaties;
- mensenrechten moeten worden gerespecteerd en xenofobie en discriminatie moeten worden tegengegaan;

- irreguliere migratie en handel en smokkel van mensen moeten worden tegengegaan en bestreden;
- er moet meer samenwerking zijn tussen de verschillende actoren;
- migratie- en mobiliteit moeten meer worden geïntegreerd in ontwikkelingsplanning en instrumenten;
- het is belangrijk is dat er meer kennis wordt ontwikkeld op het terrein van migratie en ontwikkeling;
- daar waar mogelijk moeten barrières voor migratie en mobiliteit worden geslecht;
- circulaire migratie¹ moet worden gepromoot;
- de toegang tot sociale rechten moet worden verbeterd als ook de mogelijkheid om sociale en pensioenrechten mee te nemen.

Als onderdeel van het OS-beleid van de EU geeft de Commissie aan zich te willen inzetten voor een betere integratie van migratie in ontwikkelingsstrategieën, waarbij (1) ondersteuning wordt gegeven aan migratiemanagement van ontwikkelingslanden ten behoeve van hun ontwikkeling en (2) de capaciteit van migranten wordt versterkt om effectiever bij te dragen aan ontwikkeling.

3. Wat is de Nederlandse grondhouding ten aanzien van de bevoegdheidsvaststelling, subsidiariteit en proportionaliteit van deze mededeling en de eventueel daarin aangekondigde concrete wet- en regelgeving? Hoe schat Nederland de financiële gevolgen in, alsmede de gevolgen op het gebied van regeldruk en administratieve lasten?

Bevoegdheid

De EU heeft bevoegdheden zowel op het terrein van een gemeenschappelijk immigratiebeleid (artikel 79 VWEU) als op het terrein van ontwikkelingssamenwerking (artikel 208 VWEU). Het betreft een gedeelde, respectievelijk parallelle, bevoegdheid. Het beleid op het terrein van ontwikkelingssamenwerking belet de lidstaten niet zelf bevoegdheden uit te oefenen (artikel 4, lid 4 VWEU). Nederland acht dit de juiste rechtsgrondslagen.

Subsidiariteit

Het oordeel over de subsidiariteit luidt positief. Beleid ten aanzien van derde landen op het vlak van asiel en migratie is beleid dat beter op het niveau van de EU kan worden gevoerd vanwege het grensoverschrijdende karakter en het wegvallen van de binnengrenzen. De EU als geheel heeft een grotere slagkracht dan de lidstaten afzonderlijk.

Proportionaliteit

Het voorstel doorstaat ook de proportionaliteitstoetsing: de beleidsintensiveringen staan in de juiste verhouding tot de beoogde doelen en maken deel uit van de algehele aanpak van migratie en mobiliteit. In die algehele aanpak zit een duidelijk element van conditionaliteit. In deze aanpak wordt de beoogde geïntensiverde samenwerking met derde landen afhankelijk gesteld van goede samenwerking op thema's als grensbeheer, terugdringen van irreguliere migratie en een effectief terugkeerbeleid. Bovendien wordt de bredere samenwerking op het vlak van migratie nadrukkelijk in samenhang gezien met het buitenland beleid van de EU.

¹ migratie waarbij de migrant achtereenvolgens langere tijd in verschillende landen verblijft, waaronder zijn of haar land van herkomst

Nederland is van mening dat de eventuele financiële gevolgen van de voorstellen voor de EU-begroting moeten passen binnen de bestaande financiële kaders van de EU-begroting. Indien er nationale financiële consequenties uit de beleidsvoorstellen voortvloeien, dienen de budgettaire gevolgen te worden ingepast op de begroting van de beleidsverantwoordelijke departementen, conform de regels met betrekking tot budgetdiscipline.

4. Nederlandse positie over de mededeling

Nederland kan zich grotendeels in de mededeling vinden.

- Nederland onderkent dat migratie naast een Zuid-Noord vraagstuk ook een Zuid-Zuid vraagstuk is. Migratie heeft de potentie om bij te dragen aan ontwikkeling door beter migratiemanagement en door migranten te betrekken bij de ontwikkeling van herkomstlanden. Door dialoog en samenwerking op internationaal, regionaal en bilateraal niveau kan de positieve bijdrage van migratie aan ontwikkeling worden vergroot en negatieve aspecten van migratie voor ontwikkeling worden tegengegaan. In de beleidsnotitie internationale migratie en ontwikkeling van 2008², wordt aangegeven welke de beleidsprioriteiten zijn en in de jaarlijkse voortgangsrapportage migratie en ontwikkeling wordt de Kamer geïnformeerd over concrete initiatieven ondernomen door Nederland.
- Nederland is echter van mening dat er niet zo zeer sprake zou moeten zijn van een verbreding van het internationale debat over migratie en ontwikkeling maar eerder van een verdieping van het debat waarbij de focus zou moeten liggen op ontwikkeling en het tegengaan van irreguliere migratie. Nederland zal zich hier dan ook voor inzetten.
- Nederland kan zich niet vinden in het standpunt van de Commissie over het vergroten van de mogelijkheden van circulaire migratie. Kijkend naar de huidige economische situatie en de oplopende werkloosheid binnen de EU ligt circulaire migratie voor Nederland op dit moment niet voor de hand maar zal voor arbeidspotentieel in eerste instantie binnen het eigen land of binnen de EU moeten worden gezocht.
- Nederland kan zich niet vinden in het standpunt van de Commissie over de effectiviteit van toegang tot sociale zekerheidstelsels en de mogelijkheid om sociale en pensioenrechten mee te kunnen nemen. Toegang tot het Nederlandse sociale zekerheidstelsel kan alleen na een periode waarin er ook rechten zijn opgebouwd. Het meenemen van sociale en pensioenrechten moet naar de mening van Nederland dan ook niet worden gepromoot. Nederland zal zich hier dan ook tegen verzetten.
- De mededeling bevat geen aankondigingen voor wet- of regelgeving. Voor het overige vormen de (kosten)effectiviteit, de privacy-effecten en de efficiency van het beleid een belangrijk onderdeel van het Nederlandse oordeel. Daartoe zal steeds het uiterste worden gedaan om de administratieve lasten en de financiële gevolgen (zowel voor de nationale als voor de EU-begroting) en de gevolgen voor uitvoeringsorganisaties die met de voorstellen gepaard gaan volledig in beeld te brengen, zodat een goede kosten-baten analyse – en daarmee een goede afweging – mogelijk is.

² Kamerstuk 30 573, nr.11